

Projekt

z dnia 9 stycznia 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY JERZMANOWA**

z dnia 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jerzmanowa na rok 2019

Na podstawie art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U 2018 poz. 1030 ze zmianami) oraz art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2018 poz. 994 ze zmianami) Rada Gminy Jerzmanowa uchwala co następuje:

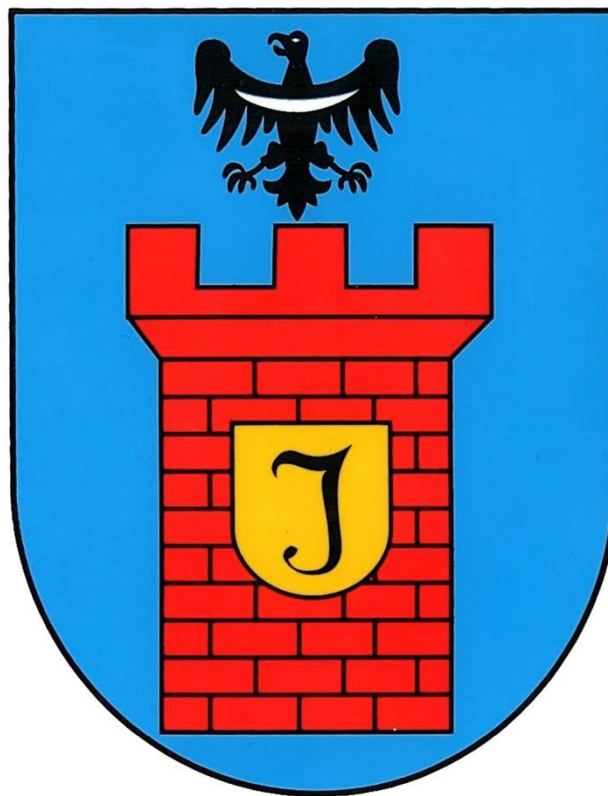
- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jerzmanowa na rok 2019.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jerzmanowa
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązywania od 01 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Rady

Tadeusz Kozakowski

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Jerzmanowa
z dnia 2019 r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Jerzmanowa
na rok 2019

Jerzmanowa, 2019 R.

I. Wstęp

Narkomania to zjawisko o charakterze ogólnoswiatowym, który dotyczy zarówno dużych aglomeracji miejskich jak również mniejszych społeczności o charakterze wiejskim. Jej rozwój jest ściśle powiązany z rozwojem cywilizacyjnym i w chwili obecnej urasta do rozmiarów globalnych. Jest to uzależnienie często zbyt późno rozpoznawane i diagnozowane, ze względu na brak jednoznacznych objawów takich jak np. w przypadku alkoholizmu, który może być we wczesnej fazie zdiagnozowany, co daje większe szanse na leczenie.

Brak życiowych perspektyw, duża przestępczość i bezrobocie, to tylko niektóre czynniki związane ze środowiskiem społecznym, mogące podkopać wiarę młodego człowieka w siebie i we własną przyszłość. Niebagatelną rolę odgrywają tu grupy rówieśnicze, w których młody człowiek funkcjonuje – a w których niekiedy narkotyki są atrybutem buntu i sprzeciwu wobec społeczeństwa.

Współczesne społeczeństwo zorientowane jest na działania mające dać natychmiastowe efekty. Dominuje postawa konsumpcjonizmu, która oczekuje natychmiastowego efektu w każdej sytuacji. Brak realizacji tych założeń powoduje frustrację. Niepewność i niedojrzałość emocjonalna, mała odporność na stres, słaba motywacja do działań, które nie przynoszą natychmiastowych korzyści – to tylko niektóre cechy jednostek podatnych na uzależnienia.

Czynnikiem zwiększonego ryzyka podejmowania zachowań szkodliwych w tym sięganie po substancje psychoaktywne jest zauważalny we współczesnym świecie kryzys wartości rodzinnych. Coraz częściej zdarzają się rozwody, zachowanie relacje w rodzinach pełnych, brak wsparcia i dialogu, rozluźnienie więzi emocjonalnych i brak zainteresowania kryzysami wewnętrznymi osób bliskich. Generuje to wiele zachowań ucieczkowych w tym w narkotyki, dopalacze i alkohol.

Postawy rodziców w tak zwanych zdrowych rodzinach są także często odpowiedzialne za poważniejsze zaburzenia osobowości mogące mieć znaczenie w społecznych kontaktach wychowanków: przesadna idealizacja bądź lekceważenie innych, zmienność nastrojów, zakłócenia tożsamości, poczucie pustki – mogą mieć źródło w niedbałym i niewłaściwym traktowaniu dziecka przez rodziców, oddaleniu się od jego potrzeb emocjonalnych. Poważne zachowania aspołeczne mogą dalej pogłębić się w wyniku nadużywania środków psychoaktywnych.

Wśród zaburzeń psychicznych mogących odgrywać pierwszorzędną rolę w podatności na uzależnienie dominuje lęk i zaburzenia nastroju. Zresztą będą one pogłębiać się w okresie uzależnienia, bo narkotyki uśmierzać będą te zaburzenia tylko doraźnie.

Podwyższone ryzyko uzależnienia wynika nie tylko ze środowiskowych oddziaływań, ale także może mieć związek z czynnikami biologicznymi. W przypadku alkoholu teza na temat genetycznych predyspozycji dzieci alkoholików do podatności na to uzależnienie została ponad wszelką wątpliwość udowodniona.

W skali kraju problem narkomanii oraz zażywania substancji zmieniających świadomość takich jak dopalacze rośnie z roku na rok. Pokazują to między innymi statystyki policyjne.

	Liczba przestępstw stwierdzonych w szkołach podstawowych i gimnazjach	- w tym liczba przestępstw narkotykowych (z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii)
2004	17 275	424
2005	17 724	588
2006	19 067	691
2007	17 471	443
2008	19 443	432
2009	21 040	433
2010	26 197	520
2011	28 019	669
2012	24 794	800

Zjawisko dystrybucji i przestępczości związanej ze zjawiskiem narkomanii i handlu narkotykami występuje niemal wszędzie.

Według strony <http://statystyka.policja.pl/st/informacje/82014,Przestepstwa-narkotykowe-w-statystyce-policyjnej.html> narkotyki wstępują nawet w miejscach, które nie przyszły by nam na myśl.

Miejsce popełnienia przestępstw narkotykowych

Miejscem popełnienia tych przestępstw najczęściej jest ulica – prawie 43% przypadków, ale nie zdarzają się również w tak nietypowych miejscach jak:

- Dom opieki społecznej – 23
- Budynek administracji publicznej – 19
- Budynek wymiaru sprawiedliwości – 10
- Bank - 7
- Muzeum, galeria sztuki – 5
- Szpital, sanatorium – 34
- Przychodnia lekarska – 18
- Cmentarz – 54
- Kościół, kaplica – 8

Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych oraz promocja zdrowych postaw społecznych.

II. Podstawy prawne Programu

Obowiązek uchwalenia Programu wynika z art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.).

Przy realizacji zadań zawartych w Programie zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i 1579);

4. Ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 995 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638);
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2018 poz. 2190);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);

III. Adresaci

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Jerzmanowa, przede wszystkim do:

- dzieci, młodzieży i ich rodziców,
 - osób uzależnionych i współuzależnionych od środków psychoaktywnych,
- a także
- przedstawicieli służb i instytucji pracujących z dziećmi i młodzieżą (nauczyciele, pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, księża),
 - przedstawicieli lokalnych zakładów pracy.

IV. Zasoby lokalne

Na terenie Gminy Jerzmanowa funkcjonują następujące instytucje, organizacje i firmy, które w swoich działaniach realizują zadania z zakresu zapobiegania problemom społecznym, w tym przeciwdziałania narkomanii:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jerzmanowej (GKRPA),
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- jednostki oświatowe, opiekuńcze,
- Gminne Centrum Kultury wraz z siecią świetlic,
- Komenda Powiatowa Policji w Polkowicach,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,

Ponadto posiadamy dostęp do powiatowych podmiotów zajmujących się działalnością profilaktyczną i leczniczą oraz terapeutyczną takie jak:

- Poradnia leczenia uzależnień przy Szpitalu Powiatowym w Głogowie
- Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie miasta Głogowa.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie - Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

V. Cele programu

Cel	Opis celu
I	Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych uwzględniającej zbadanie zjawiska narkomanii oraz dostępności do narkotyków i substancji psychoaktywnych.
II	Upowszechnienie i utrwalanie w wybranych grupach mieszkańców Gminy Jerzmanowa postaw abstynenckich wobec używania substancji o działaniu narkotycznym, z dostosowaniem do specyfiki adresatów
III	Minimalizacja dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych używaniem narkotyków
IV	Redukcja szkód zdrowotnych spowodowanych używaniem narkotyków u osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem
V	Doskonalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i kwalifikacji jego realizatorów w celu podnoszenia skuteczności oddziaływań.

Program przeciwdziałania narkomani ściśle nawiązuje do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Jerzmanowa oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020.

Działania i ilościowe wskaźniki ich realizacji		
Cel I. Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych uwzględniającej zbadanie zjawiska narkomanii oraz dostępności do narkotyków i substancji psychoaktywnych		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji działań	Realizator
1. Zlecenie przeprowadzenia kompleksowej diagnozy problemów społecznych profesjonalnej firmie, która w formie anonimowych ankiet telefonicznych oraz Internetowych zbada reprezentatywną grupę mieszkańców. Grupą poddaną badaniu będą zarówno dzieci i młodzież szkolna jak również osoby dorosłe w co najmniej trzech grupach wiekowych. W Obszarze przeprowadzonej diagnozy znaleźć się powinny takie zagadnienia jak, narkotyki, alkohol, bezrobocie, stan zdrowia, dochody, zachowania przemocowe, znajomość lokalnego systemu wsparcia. Itp.	Opracowana diagnoza problemów społecznych dającej punkt wyjścia do wszystkich innych kolejnych programów profilaktyki oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2020-2025	Wyłoniona w drodze zapytań ofertowych firma spełniającą warunki finansowe i jakościowe.
Cel II. Upowszechnienie i utrwalanie w wybranych grupach mieszkańców Gminy Jerzmanowa postaw abstynenckich wobec używania substancji o działaniu narkotycznym, z dostosowaniem do specyfiki adresatów.		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji działań	Realizator
1. Realizacja w Jerzmanowskich szkołach oraz innych placówkach oświatowych zajęć i programów profilaktyki narkotykowej, w tym nakierowanych na kształtowanie i wzmacnianie czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi zgodnie z filozofią profilaktyki pozytywnej (m. in. budowanie konstruktywnych interakcji społecznych, poczucia własnej wartości i skuteczności, rozwój zainteresowań, identyfikacji z pozytywnymi wzorami i grupami odniesienia)	Liczba programów i działań realizowanych w szkołach i innych placówkach oświatowych Liczba (szacunkowa) odbiorców objętych oddziaływaniem programów i działań	Szkoły i placówki oświatowe

2. Wspieranie inicjatyw promujących zdrowy styl życia wolny od narkotyków, w tym także prowadzenie działań profilaktycznych o charakterze sportowym i kulturalnym kierowanych do ogółu dzieci i młodzieży w ramach organizacji czasu wolnego jako alternatywa dla podejmowania zachowań ryzykownych (profilaktyka uniwersalna)	Liczba programów i działań realizowanych	Gminne Centrum Kultury/ świetlice/ kluby sportowe.
3. Edukacja rodziców i opiekunów w zakresie szybkiej identyfikacji problemów związanych z używaniem substancji o działaniu narkotycznym przez dziecko oraz na temat oferty pomocowej skierowanej do rodzin z dziećmi przejawiającymi problemy narkotykowe	Liczba inicjatyw edukacyjnych (kursów szkoleń, materiałów online, materiałów drukowanych) skierowanych do przedstawicieli grup docelowych	Szkoły i placówki oświatowe
Cel III. Minimalizacja dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych używaniem narkotyków		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji działań	Realizator
1. Organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychospołecznego oraz medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego), a także usług terapeutycznych oraz grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków i zagrożonych uzależnieniem	Liczba placówek prowadzących specjalistyczne poradnictwo Liczba udzielonych porad (w podziale na ich typy) Liczba placówek prowadzących usługi terapeutyczne dla rodzin z problemem narkotykowym Liczba osób korzystających z terapii	Poradnia leczenia uzależnień w Głogowie, Miejskie Centrum Wspierania rodziny w Głogowie, organizacje pozarządowe
2. Aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna osób z problemem narkotykowym poprzez działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia (po zakończonej terapii)	Liczba udzielonych porad Liczba świadczeń finansowych udzielonych w celu podjęcia leczenia Liczba kontraktów socjalnych	Poradnia leczenia uzależnień w Głogowie / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej

Cel IV. Redukcja szkód zdrowotnych spowodowanych używaniem narkotyków u osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji działań	Realizator
1. Organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie interwencji kryzysowej dla osób z problemem narkotykowym	Liczba placówek/instytucji prowadzących interwencję kryzysową wobec osób z problemem narkotykowym Liczba osób objętych interwencją kryzysową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie- Ośrodek Interwencji Kryzysowej, organizacje pozarządowe.
Cel IV. Doskonalenie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i kwalifikacji jego realizatorów w celu podnoszenia skuteczności oddziaływań		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji działań	Realizator
1. Zwiększenie możliwości udziału profilaktyków i terapeutów uzależnień w szkoleniach i konferencjach promujących nowoczesne metody oddziaływań, w tym planowania, wdrażania i oceny programów antynarkotykowych	Liczba profesjonalistów korzystających ze wsparcia w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych Liczba wydarzeń edukacyjnych (kursów, konferencji itp.)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej, Firmy szkoleniowe zewnętrzne.

Z uwagi na fakt, iż problem narkotyków i narkomanii nie był badany na terenie Gminy Jerzmanowa nadrzędnym celem niniejszego programu jest przeprowadzenie kompleksowej diagnozy lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej. Badania powinny dać punkt wyjścia do opracowania celów szczegółowych profilaktyki i wczesnego wykrywania zagrożeń.

VI. Finansowanie programu

Zgodnie z Art. 182 Ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 181 oraz z opłat określonych w art. 111 wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, który jest mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.

Uzasadnienie

Art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U 2018 poz. 1030 ze zmianami) stanowi, że: *Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (...).*

Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 10 ust. 1 ww. ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U 2018 poz. 1030 ze zmianami) nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jerzmanowa na rok 2019 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jerzmanowa na rok 2019 jest zasadne.